

Dosarul nr. 2ra-1454/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. N. Lupașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

DECIZIE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Ala Cobăneanu

examinând recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Constantin Platon, reprezentat de avocatul Petru Istrati

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Constantin Platon, reprezentat de avocatul Vasile Josan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Constantin Platon, reprezentat de avocatul Vasile Josan și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea din 2 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 10 iulie 2020, Constantin Platon, reprezentat de avocatul Vasile Josan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că i-a fost încălcat dreptul la judecarea cauzei în termen rezonabil, drept protejat de art. 6 § 1 din CEDO, având în vedere faptul că procesul de judecată inițiat de Oficiu teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Trușeni, intervenient accesoriu Constantin Platon cu privire la anularea deciziei Consiliului comunal Trușeni nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010 cu privire la vânzarea-cumpărarea loturilor de teren pomicol în întovărășirile pomilegumicole, care afectează dreptul de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX și XXXXX, durează deja 8 ani.

La moment, cauza nominalizată, ca urmare a multiplelor rejudecări și revizuiți, se află pe rolul Curții de Apel Chișinău, iar următoarea ședință de judecată în acest dosar fiind stabilită pentru 21 octombrie 2020, ora 15:00.

A comunicat că prin decizia Consiliului comunal Trușeni nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010, a fost aprobată vânzarea-cumpărarea loturilor de teren agricol în întovărășirile pomilegumicole de pe teritoriul Primăriei comunei Trușeni, inclusiv: lotul nr. 67 din ÎP „Grădina Moldovei” cu suprafața 0,0600 ha lui Nicolae Bugan, lotul nr. 68 din ÎP „Grădina Moldovei” cu suprafața 0,0601 ha Elenei Stratulat, lotul nr. 69 din ÎP „Grădina Moldovei” cu suprafața 0,0595 ha Marianei Istratii.

Astfel, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1293 din 12 aprilie 2011, Nicolae Bugan a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1286 din 12 aprilie 2011, Elena Stratulat a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX, iar în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1294 din 12 aprilie 2011, Mariana Istratii a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX.

La 21 martie 2012, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliul comunal Trușeni prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului comunal Trușeni nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010 cu privire la vânzarea-cumpărarea loturilor de teren pomicol în întovărășirile pomilegumicole.

A învederat reclamantul că la 14 mai 2012, dânsul a încheiat cu Nicolae Bugan contractul de vânzare-cumpărare nr. 1633 privind vânzarea terenului cu nr. cadastral XXXXX, la 14 mai 2012, dânsul a încheiat cu Elena Stratulat contractul de vânzare-cumpărare nr. 1638 privind vânzarea terenului cu nr. cadastral XXXXX și la 14 mai 2012, dânsul a încheiat cu Marina Istratii contractul de vânzare-cumpărare nr. 1636 privind vânzarea terenului cu nr. cadastral XXXXX.

La 2 iulie 2012, Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș. a. au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului comunal Trușeni privind anularea deciziei nr. 1214 din 8 noiembrie 2010.

Ulterior, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș. a., prin cererile de concretizare a pretențiilor, au solicitat introducerea în proces în calitate de intervenienți accesorii a unui număr de persoane, inclusiv Nicolae Bugan, Elena Stratulat și Mariana Istratii, totodată fiind solicitată anularea unui șir de contracte de vânzare-cumpărare, inclusiv cele prin care Nicolae Bugan, Elena Stratulat și Mariana Istratii au dobândit dreptul de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX și respectiv, XXXXX.

Prin încheierea din 6 iunie 2012 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, a fost aplicat sechestru pe bunurile imobile, inclusiv pe bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX, XXXXX, XXXXX.

Prin încheierea din 4 octombrie 2012 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, a fost transmisă cauza civilă pornită în baza cererii lui Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș.a. altui complet pentru soluționarea conexării dosarelor civile care au aceleași părți, iar prin încheierea din 24 decembrie 2012 a Judecătoriei Buiucani

mun. Chișinău, cauzele au fost conexe într-o procedură unică pentru examinare în cadrul unui proces.

La 16 mai 2014, avocatul Lilia Pascal a depus, în interesele reclamațiilor Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș. a. o cerere de majorare a cuantumului acțiunii, prin care a solicitat anularea unui șir de contracte, inclusiv: contractul de vânzare-cumpărare nr. 1293 din 12 aprilie 2011 încheiat între Primăria comunei Trușeni și Nicolae Bugan, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1286 din 12 aprilie 2011 încheiat între Primăria comunei Trușeni și Elena Stratulat, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1294 din 12 aprilie 2011 încheiat între Primăria comunei Trușeni și Marina Istratii, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1633 din 14 mai 2012 încheiat între Nicolae Bugan și Constantin Platon, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1638 din 14 mai 2012 încheiat între Elena Stratulat și Constantin Platon, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1636 din 14 mai 2012 încheiat între Mariana Istratii și Constantin Platon.

Prin hotărârea nr. 3CA-1/15 din 9 februarie 2015 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, cererea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind declararea nulității deciziei Consiliului comunal Trușeni nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010 și cererea lui Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș. a. privind declararea nulității deciziei nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010 și a contractelor ulterioare, au fost respinse.

Prin decizia din 12 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile declarate de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș. a., casată hotărârea din 9 februarie 2015 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău și restituită pricina spre judecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

La 16 decembrie 2016, avocatul Tatiana Agachi, în interesele Tatianei Nosaci a depus o cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 1293 din 12 aprilie 2011 încheiat de Primăria comunei Trușeni și Nicolae Bugan, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1286 din 12 aprilie 2011 încheiat de Primăria comunei Trușeni și Elena Stratulat, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1294 din 12 aprilie 2011 încheiat de Primăria comunei Trușeni și Marina Istratii, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1633 din 14 mai 2012 încheiat între Nicolae Bugan și Constantin Platon, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1638 din 14 mai 2012 încheiat între Elena Stratulat și Constantin Platon, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1636 din 14 mai 2012 încheiat între Mariana Istratii și Constantin Platon.

A mai notat că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, la fel, a concretizat acțiunea inițială prin două cereri, din 16 decembrie 2016 și 23 martie 2017, având conținut similar.

Prin hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, cererile de chemare în judecată înaintate de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Tatiana Nosaci, Vladimir Hohlov ș. a. împotriva Consiliului comunal Trușeni, ș. a., inclusiv Constantin Platon au fost respinse ca fiind înaintate cu omiterea termenului de prescripție, precum și ca fiind neîntemeiate, măsurile de asigurare a acțiunii fiind anulate.

Prin decizia din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani și emisă o nouă hotărâre prin care, a fost admisă acțiunea înaintată de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Vladimir Hohlov ș. a., fiind anulată decizia Consiliului comunal Trușeni nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010, inclusiv și contractul de vânzare-cumpărare nr. 1633 din 12 aprilie 2012, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1638 din 12 aprilie 2012, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1636 din 12 aprilie 2012.

Prin încheierea din 6 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, au fost considerate inadmisibile recursurile declarate de Elena Stratulat, Liliana Pascaru, Ion Căpățînă, Rodica Gandramara, Irina Covalciuc ș. a.

Prin încheierea din 2 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Minodora Platon împotriva încheierii din 6 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

A subliniat reclamantul că, având în vedere cronologia evenimentelor, judecarea cauzei civile ce are ca miză dreptul de proprietate al lui, durează deja 8 ani, pe motiv că, pe parcursul judecării cauzei, acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost respinsă prin două hotărâri ale instanței de fond, care ulterior au fost casate prin două decizii ale Curții de Apel Chișinău, dintre care ultima a fost supusă revizuirii și urmează a fi rejudecată în alt complet în cadrul Curții de Apel (a treia oară).

La fel, a remarcat că cauza inițiată de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu reprezintă un grad sporit de complexitate pentru a justifica examinarea cauzei într-un termen atât de prelungit.

Cu referire la comportamentul său, a reiterat că nu a fost unul de rea-credință și nu a avut ca scop trăgănarea procesului.

Mai mult, unii participanți la proces au depus cereri de urgentare a examinării cauzei încă în anul 2013, în timp ce din partea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, inițiator al procesului, au fost depuse, în repetate rânduri, cereri de amânare.

Multiplele trimiteri la rejudecare a cauzei reprezintă niște circumstanțe obiective care nu îi pot fi imputate, fiind un element aferent înfăptuirii justiției în Republica Moldova și pentru care răspunderea solitară o poartă statul Republica Moldova.

Cu referire la miza care o reprezintă prezentul litigiu, a reiterat că dreptul de proprietate al lui a fost dobândit cu bună-credință și cu titlu oneros, în baza unui act încheiat în corespundere cu rigorile legii privind categoria dată de bunuri.

La momentul dobândirii dreptului de proprietate avea așteptări legitime că își va exercita netulburat dreptul său, această certitudine fiind sprijinită și de informația disponibilă în registrul de publicitate.

A considerat că judecarea unei cauza care vizează dreptul său de proprietate a dus la anihilarea nucleului acestui drept și prin urmare, a dus la încălcarea garanțiilor prevăzute de lege în ceea ce privește dreptul de proprietate, prin incertitudinea creată de judecarea acesteia mai bine de 8 ani.

Astfel, prejudiciul moral suportat, în corespundere cu jurisprudența CtEDO, îl estimează în mărime de 14 000 de euro, constituit din 1 500 de euro pentru fiecare an de judecare a cauzei și 2 000 de euro – sporul pentru miza pe care litigiul îl reprezintă pentru dânsul, având în vedere faptul că este vizat dreptul de proprietate asupra terenului care îi aparține.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului lui la judecarea cauzei în termen rezonabil, încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui a prejudiciului moral în sumă de 14 000 de euro, conform cursului oficial al BNM, la data executării hotărârii și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 2 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost constatat faptul încălcării dreptului lui Constantin Platon la judecarea cauzei în termen rezonabil.

A fost încasată de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Constantin Platon suma de 30 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Constantin Platon, reprezentat de avocatul Vasile Josan și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea primei instanțe.

La 13 august 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În susținerea recursului a invocat că decizia instanței de apel privind interpretarea dreptului material care reglementează aprecierea probelor este eronată și neîntemeiată, iar încasarea prejudiciului moral este inexplicabilă.

Reieșind din conținutul raportului motivat prezentat de către Curtea de Apel Chișinău se reține că litigiul este de o complexitate deosebită, iar pornind de la numărul persoanelor participante la proces, dar și obiectul acțiunii, nu poate fi neglijat nici faptul că în decizia contestată și raportul pe cauză se indică statutul procesual de intervenient accesoriu al lui Constantin Platon în dosarul principal în care se invocă încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei, astfel, acesta nefiind parte în proces.

Totodată, a remarcat că amânarea ședințelor de judecată a avut loc și cu acordul lui Constantin Platon, deci omisiunea ultimului de a obiecta împotriva amânărilor ședințelor de judecată la solicitările pârâtului nu îi permite să pretindă violarea art. 6 din Convenție.

La 16 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Constantin Platon, reprezentat de avocatul Petru Istrati a declarat recurs împotriva deciziei din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, modificarea

hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel în partea ce ține de cuantumul prejudiciului moral, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

A evidențiat recurentul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au dat aprecieri corecte cauzei, totuși, au interpretat eronat legea și apreciat greșit unele circumstanțe, atunci când au interpretat începutul termenului de judecare a cauzei.

În ceea ce privește începutul calculării termenului procedurii civile, a menționat că nu are relevanță momentul atragerii oficiale a lui în calitate de intervenient accesoriu/pârât (cererea de concretizare a acțiunii din 16 decembrie 2016), întrucât procesul care vizează dreptul său de proprietate a fost declanșat în anul 2012. Or, instanța de judecată nu se putea expune asupra drepturilor și libertăților persoanelor care nu au fost atrase în proces.

A considerat că instanța de apel greșit a apreciat că au fost admise ingerințe în drepturile lui doar din moment ce și-a manifestat poziția în proces, or indisponibilizarea bunurilor sale reprezintă o limitare directă în drepturi.

Chiar dacă ar fi admis momentul introducerii întârziate (din omisiunea instanței de fond) a lui în proces (23 martie 2017) drept începutul de curgere a termenului calculat pentru stabilirea duratei rezonabile de judecare a cauzei, atunci, având în vedere că procesul este pendinte, la momentul emiterii deciziei recurate (2 iunie 2021) s-au scurs 4 ani și aproximativ 4 luni, adică un termen aproape dublu față de cel fixat de Curtea de Apel Chișinău.

Astfel, dacă pentru tergiversarea descrisă instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit un cuantum de compensare a prejudiciului moral suferit în mărime de 30 000 de lei, atunci, având în vedere calculul efectuat, acest cuantum trebuie cel puțin dublat.

La 2 septembrie 2021, în adresa lui Constantin Platon și Ministerului Justiției al Republicii Moldova au fost expediate copia cererilor de recurs depuse de Ministerul Justiției al RM și Constantin Platon, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 23 vol. II), fiind recepționată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 10 septembrie 2021 și de Constantin Platon la 21 septembrie 2021, ceea ce se atestă prin avizele de recepție (f. d. 25, 26 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție, referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 15 iulie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 247 vol. I), fiind recepționată de către recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 22 iulie 2021, fapt ce se confirmă prin ștampila aplicată pe scrisoarea de însoțire, copia căreia a fost anexată la cererea de recurs (f. d. 8 vol. II), însă careva date care ar confirma cu certitudine data de recepționare a deciziei de către recurentul Constantin Platon la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și a declarat recursurile la 13 august 2021 și respectiv, la 16 august 2021 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din materialele cauzei, Constantin Platon, reprezentat de avocatul Vasile Josan înaintând acțiunea în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, a solicitat constatarea încălcării dreptului lui la judecarea cauzei în termen rezonabil, încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui a prejudiciului moral în sumă de 14 000 de euro, conform cursului oficial al BNM, la data executării hotărârii și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea parțial, a constatat faptul încălcării dreptului lui Constantin Platon la judecarea cauzei în termen rezonabil, a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Constantin Platon suma de 30 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei. În rest, a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Judecând apelurile declarate de Constantin Platon, reprezentat de avocatul Vasile Josan și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, instanța de apel a respins apelurile și a menținut hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recursuri, instanța de recurs constată că soluția a fost dată de către instanța de apel fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 130 alin. (1) și (2) CPC, care stipulează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Potrivit art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi legale, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Astfel, se constată că instanța de apel la adoptarea soluției sale a reținut în linii generale ca temei de admitere parțială a acțiunii lui Constantin Platon, faptul că perioada care urmează a fi luată în considerație la examinarea termenului rezonabil, este determinat de momentul introducerii lui Constantin Platon în calitate de pârât, la data de 23 martie 2017, în procesul vizat la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunei Trușeni, Primarului comunei Trușeni, Ion Apostol, Veaceslav Cecet, Vasile Sajin, Andrei Lupu, Alexandru Grosu, Nicolae Silvestru, Cristina Moraru, Leonid Bordea, Nicolae Bugan, Elena Stratulat, Mariana Istratii, Alexandru Rotaru, Ion Căpățînă, Alexandr Zghibarțev, Vasile Bobea, Nona Ciortan, Octavian Calin, Olga Catan, Igor Bîrsanu, Iurii Viconschi, Nicanor Negru, Elena Purcel, Gheorghe Mocanu, Tatiana Ceban, Gheorghe Balan, Afanasie Moisei, Gheorghii Chirov, Natalia Afanasiuc, Mihaela Cojocaru, Vitalie Tcaci, Sergiu Vasiliev, Olga Ciolac, Mihail Petrov, Nadejda Vasilachi, Irina Covalciuc, Alexandru Ceban, Constantin Platon, Liliana Pascaru, Nicolae Cucurudza, Iurie Ionițel, Sergiu Roșioru, Gheorghe Tomacu, Rodica Gandaraman, Victor Tentiuc, Grigorii Vasilachi, Vladimir Tudor, Anastasia Muntean, Violeta Arnăut cu privire la contestarea actului administrativ și constatarea nulității contractelor de vânzare – cumpărare, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Hohlov, Nicolai Andoni, Tatiana Nosaci, Marina Ștora, Tudor Șevcenco și Serghei Malișev împotriva Consiliului comunei Trușeni și Primăriei comunei Trușeni cu privire la contestarea actului administrativ și la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Nosaci împotriva Consiliului comunei Trușeni și Primăriei comunei Trușeni, Gheorghii Chirov, Elena Purcel, Nicolae Cucurudza, Gheorghe Mocanu, Tatiana Ceban, Gheorghe Balan, Afanasie Moisei, Iurie Ionițel, Sergiu Roșioru, Mihail Petrov, Natalia Afanasiuc, Mihaela Cojocaru, Gheorghe Tomacu, Vitalie Tcaci, Sergiu Vasiliev, Victor Tentiuc, Olga Ciolac, Rodica Gandaraman, Vasile Sajin, Andrei Lupu, Alexandru Grosu, Alexandru Ceban, Nicolae Silvestru, Irina Covalciuc, Cristina Moraru, Leonid Bordea, Nicolae Bugan, Elena Stratulat, Constantin Platon, Mariana Istratii, Alexandru Rotaru, Ion Căpățînă, Vasile Bobea, Nona Ciortan, Veaceslav Cecet, Octavian Calin, Olga Catan, Liliana Pascaru, Alexandr Zghibarțev, Igor Bîrsanu, Iurii Viconschi, Nicanor

Negru cu privire la contestarea actelor administrative și constatarea nulității contractelor de vânzare – cumpărare.

La fel, instanța de apel în linii generale a conchis că în perioada de referință 23 martie 2017 - 6 februarie 2019, 26 decembrie 2019 – 18 martie 2020 și 15 mai 2020 - 10 iulie 2020, a fost încălcat dreptul reclamantului Constantin Platon la judecarea cauzei în termen rezonabil.

În același timp, se atestă că ajungând la o astfel de concluzie, instanța de apel într-un mod neînțeles a determinat momentul introducerii în proces a lui Constantin Platon în calitate de pârât, la data de 23 martie 2017, odată cu depunerea cererilor de concretizare a cerințelor de către avocatul Tatiana Agachi, în interesele reclamantei Tatiana Nosaci și Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat îndreptate inclusiv și împotriva lui Constantin Platon.

Această incertitudine nu poate fi trecută cu vederea, având în vedere că însuși instanța de apel a constatat că anterior, la data de 16 decembrie 2016, de către avocatul Tatiana Agachi, în interesele reclamantei Tatiana Nosaci și Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat au mai fost depuse cereri de concretizare a cerințelor îndreptate împotriva lui Constantin Platon.

Despre lipsa de convingere a concluziei instanței de apel, vorbește și faptul că aceasta a omis și nu a supus examinării argumentul lui Constantin Platon din acțiune precum că în procesul inițiat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Trușeni cu privire la anularea deciziei Consiliului comunal Trușeni nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010 cu privire la vânzarea-cumpărarea loturilor de teren pomicol în întovărășirile pomilegumicole, dânsul inițial a fost atras în calitate de intervenient accesoriu.

Și că la 16 mai 2014, de către avocatul Lilia Pascal a fost depusă în interesele reclamațiilor Vladimir Hohlov, Vlad Nedelco ș. a. o cerere de majorare a cuantumului acțiunii, prin care a solicitat anularea unui șir de contracte, inclusiv: contractul de vânzare-cumpărare nr. 1293 din 12 aprilie 2011 încheiat între Primăria comunei Trușeni și Nicolae Bugan, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1286 din 12 aprilie 2011 încheiat între Primăria comunei Trușeni și Elena Stratulat, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1294 din 12 aprilie 2011 încheiat între Primăria comunei Trușeni și Marina Istratii, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1633 din 14 mai 2012 încheiat între Nicolae Bugan și Constantin Platon, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1638 din 14 mai 2012 încheiat între Elena Stratulat și Constantin Platon, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1636 din 14 mai 2012 încheiat între Mariana Istratii și Constantin Platon.

Ca urmare, întru stabilirea temeiniciei sau netemeiniciei acțiunii, instanța de apel urma să stabilească cu certitudine momentul introducerii lui Constantin Platon în procesul vizat în cauza de contencios administrativ la acțiunile depuse de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Vladimir Hohlov, Nicolai Andoni, Tatiana Nosaci, Marina Ștora, Tudor Șevcenco, Serghei Malișev și Tatiana Nosaci.

Verificarea acestor împrejurări devine inevitabilă în situația în care raportul întocmit de Curtea de Apel Chișinău și prezentat Ministerului Justiției al RM anexat la dosar, indică în mod general la atragerea intervenienților accesorii și a copârâților,

fără a fi nominalizați, prin urmare nefiind clar momentul atragerii în procesul vizat a lui Constantin Platon.

De altfel, acest raport prezentat Ministerului Justiției al RM nu indică nici cererile de chemare în judecată din 16 mai 2014 și 16 decembrie 2016, prin care Constantin Platon a fost indicat ca parte pârâtă, după cum susține ultimul, și, de altfel, nici cererea de chemare în judecată din 23 martie 2017 în care Constantin Platon este cu statut de pârât, după cum a constatat instanțele de judecată ierarhic inferioare.

Prin urmare, rămâne neînțeleasă modalitatea de calculare de către instanțele de judecată ierarhic inferioare a termenului de încălcare a dreptului la judecarea cauzei începând cu 23 martie 2017.

Soluția instanței de apel în sensul adoptat rămâne inexplicabilă, de altfel, și prin faptul că aceasta într-un mod ambiguu a reținut și perioada de examinare a termenului rezonabil de până la 10 iulie 2020.

Or, la acest segment, instanța de apel a trecut cu vederea și nu a supus verificării că în conținutul cererii de chemare în judecată, Constantin Platon a invocat la cronologia evenimentelor în cauza vizată până la admiterea cererii de revizuire depusă de Minodora Platon, prin încheierea din 26 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cât și faptul că urmare a multiplelor rejudecări și revizurii, cauza se află pe rolul Curții de Apel Chișinău, fiind stabilită următoarea ședința de judecată pentru 21 octombrie 2020, ora 15:00.

Totodată, pe parcursul examinării cauzei, Constantin Platon a mai indicat că cauza vizată se află pe rolul Curții de Apel Chișinău, fiind stabilită ședința de judecată pentru 11 noiembrie 2020, ora 12:00 (f. d. 153 vol. I).

Pe cale de consecință, reieșind din specificul acțiunii deduse judecării la caz, era indispensabil, alături de cele constatate, de a verifica și concretiza cerințele formulate în prezentul litigiu de către Constantin Platon.

Pe când, instanța de apel fără a intra în esență și fără a supune aprecierii cuvenite pretențiile formulate în prezentul litigiu în raport cu prevederile legale sub imperiul căror urmează a fi judecată prezenta cauză, s-a limitat doar la concluziile reținute de către primă instanță.

În conexiunea celor sus relatate, se stabilește că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante în speță, respectiv, instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Față de cele de precedent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Constantin Platon, reprezentat de avocatul Petru Istrati.

Se casează decizia din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Constantin Platon, reprezentat de avocatul Vasile Josan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Ala Cobăneanu